Türkiye'deki Zeytin Üretim Bölgelerinde Üreticilerin Sulama ve Toprak İşleme Uygulamaları Açısından Karşılaştırılarak Değerlendirilmesi

Muzaffer Kerem Savran[1] **Murat Özaltaş**[1] **Mehmet Ulaş**[1] **Özgecan Niyaz**[2]

[1] *Zeytincilik Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü, İzmir*
[2] *Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, Çanakkale*

Özet
Türkiye gerek coğrafi konumu ve iklimsel özellikleri ile gerekse ürünün anavatanı olması nedeni ile Dünyanın en önemli zeytin üreticisi ülkeleri arasındadır. Türkiye'de zeytincilik bazı önemli özellikler bakımından birbirinden farklı olan 6 zeytin üretim bölgesinde yapılmaktadır. Bu zeytin üretim bölgelerindeki tarımsal uygulamalarda; üretim amacı, coğrafi konum, iklim ve alışkanlıkların da etkisi ile bazı farklılıklar olduğu belirlenmiştir. Ürüne ilişkin bazı parametrelerde ise bu farklılıklardan kaynaklanan değişimler gözlenmiştir. Özellikle verim, kalite ile hastalık ve zararlı yayılışı konularında değişimler tespit edilmiştir. Üretimin tarımsal mekanizasyona uygun olmayan dağlık arazilerde yapıldığı bölgelerde önemli bulgular elde edilmiştir. Bu çalışma 2014 ile 2016 yılları arasında gerçekleştirilen "Türkiye Zeytincilik Sektör Raporu Projesi" kapsamında sahadan toplanan verilerin değerlendirilmesi sonucunda hazırlanmıştır. Tüm üretim bölgelerinde üreticiler ile yüz yüze yapılan görüşmeler sonucunda zeytinlik sahalardaki toprak işleme ve sulama miktarları ile sulama şekilleri hakkında veriler toplanarak değerlendirilmiştir. Buna göre üretim bölgeleri ve üretim amacına göre tespit edilen bazı farklılıklar ortaya konmuştur. Çalışma sonucunda ortaya çıkan sonuçlar, ileriye dönük stratejilerin belirlenmesine yardımcı olacaktır. Sulama ve toprak işlemenin yoğun olarak yapılan yerler ile bunun mümkün olmadığı ya da çiftçiler tarafından tercih edilmediği yerlerde üretim amaçlarının net şekilde ortaya konarak yeniden gözden geçirilmesi Türkiye zeytinciliğinin geleceği açısından büyük önem taşımaktadır.
Anahtar Kelimeler: Zeytin, Sulama, Toprak İşleme, Zeytin Üretim Bölgesi, Türkiye

Evaluation of Farmers in terms of Irrigation and Tillage Applications in Olive Production Areas in Turkey

Abstract
Turkey is among the most important olive-producing countries in the world due to geographical location and climatic characteristics and its reason for being olive homeland. In Turkey, olive cultivation is carried out in 6 different olive production areas which are different from each other in terms of some important characteristics. In the agricultural practices of these olive production areas; there are some differences related to purpose of production, geographical location, climate and habits. Changes arising from these differences have been observed in some parameters related to products. Especially changes in yield, quality and disease and harmful distribution have been identified. Significant findings were obtained in areas where production was made on mountains land that was not suitable for agricultural mechanization. This study was prepared as a result of the evaluation of the data gathered from Turkey Olive Industry Sector Report Project carried out between 2014 and 2016. As a result of face-to-face interviews with farmers in all production areas, data on the amount of tillage and irrigation on the olive grove and irrigation patterns were collected and evaluated. According to this, some differences are found which are determined according to production area and production purpose. The results of the study will help identify future strategies. The fact that production objectives are clearly defined and re-sighted is of great importance in terms of the future of Turkey's olive farming where the irrigation and soil processing is done intensively or not, or where production is not preferred by farmers.
Key Words: Olive, Irrigation, Tillage, Olive Production Area, Turkey